

Pårørendestrategi

2026 - 2029

Jæren dps

Vi setter menneskeverd og kunnskap i sentrum

Innhold	
Verdiene våre.....	2
Vår strategi – sammen for kvalitet og utvikling.....	3
Pårørende.....	3
Hensikt og mål med pårørendestrategi.....	4
Strategiprosess.....	4
Forankring i organisasjonen.....	4
Sammenheng med andre planer.....	4
Brukermedvirkning.....	5
Ansvar og oppfølging av strategien.....	5
Jæren DPS`s plikter.....	5
System- /tjenestenivå.....	5
Individnivå.....	6
Målområder 2026 – 2029.....	6
1. Kompetanse.....	6
2. Samarbeid.....	7
3. Informasjon.....	7

I pårørendearbeidet ved Jæren DPS bygger vi på visjonen vår *Vi setter menneskeverd og kunnskap i sentrum*. For oss er dette et forpliktende løfte om å møte mennesker med varme, respekt og faglig trygghet.

Å ha menneskeverd i sentrum handler om å se pårørende med sine egne erfaringer, belastninger og ressurser. Vi anerkjenner deres betydning og inviterer dem inn som likeverdige samarbeidspartnere.

Når vi setter kunnskap i sentrum, forplikter vi oss til å bygge, dele og bruke kompetanse som styrker både pasient, pårørende og fagpersoner. Vi lytter, lærer og formidler kunnskap som kan gi forutsigbarhet, støtte og trygghet for alle som står nær en person i behandling hos oss.

Sammen legger vi grunnlaget for et pårørendearbeid som er trygt, raust og kunnskapsbasert – og der mennesket alltid kommer først.

Verdiene våre - grunnlag for godt samarbeid med pårørende

Respekt

Respekt handler om å se – og se om igjen. Å være villig til å lytte og forstå. Respekt betyr å anerkjenne andres erfaringer, følelser og perspektiver, og å møte dem med verdighet og omtanke.

Åpenhet

Vi vil ha et åpent sinn, være imøtekommende og inkluderende.

Det er avgjørende for å bli bedre i det vi gjør. Vi vil være i dialog ved å lytte, og ved å snakke ærlig og tydelig. Åpenhet skaper tillit – og tillit til hverandre er nøkkelen til et godt samarbeid.

Mot

Å være modig kan være mye. Mot til å mene, til å si fra, til å prøve å gå nye veier. Men også modig til å være ydmyke, til å akseptere at ingen kan alt, og at alle kan bli bedre i det de gjør. Mot er nødvendig i all endring.

Vår strategi – sammen for kvalitet og utvikling

Denne pårørendestrategien bygger på de samme prinsippene som strategiplanen og viser hvordan vi konkret skal styrke og videreutvikle samarbeidet med pårørende.

Våre grunnleggende prinsipper er:

- Vi ser pårørende som naturlige samarbeidspartnere. Et godt samarbeid med pårørende er en viktig forutsetning for kvalitet, pasientsikkerhet og helhetlige tjenester.
- Vi skaper et fellesskap der pårørende opplever seg inkludert, verdsatt og styrket i sin rolle. Pårørende skal møtes med respekt, åpenhet og tydelig kommunikasjon.
- Vi har et særskilt ansvar for barn som pårørende. Vi skal ivareta deres behov gjennom et helsefremmende og forebyggende perspektiv, og sikre at de får informasjon og støtte som er tilpasset deres situasjon.

Pårørende

Pårørende er en viktig ressurs med unik kunnskap om pasienten og bidrar ofte med omsorg og støtte. Samtidig kan rollen være krevende og påvirke egen helse, særlig er barn sårbare ved sykdom i familien. De må møtes med oppmerksomhet, innsikt og forståelse for å forebygge negative konsekvenser.

Ved Jæren DPS skal pårørende bli verdsatt, lyttet til og inkludert i behandlingen, til beste for pasient og pårørende. Behovet for involvering øker med pasientens sykdomsgrad.

Denne strategien gir føringer for god praksis ved Jæren DPS. Den bygger på lovverk, nasjonale anbefalinger og Jæren DPS strategiplan.

Hensikt og mål med pårørendestrategi

En egen pårørendestrategi gir Jæren DPS tydelige rammer for hvordan pårørende skal involveres og ivaretas på en måte som er tilpasset våre tjenester, organisering og pasientgrupper. Strategien konkretiserer forventninger til praksis, bygger på eksisterende prosedyrer og strukturer, og samler disse i en helhetlig retning for arbeidet. Den skal styrke kvalitet, pasientsikkerhet og samhandling med pårørende,

samtidig som den øker oppmerksomheten rundt nye problemstillinger og gir et felles grunnlag for prioriteringer, beslutninger og videre kvalitetsutvikling.

Strategiprosess

Arbeidet med pårørendestrategien har vært en lang og grundig prosess. Oppstarten skjedde i 2019, med reoppstart i 2021 og en ny fase i 2025. Gjennom hele perioden har strategien vært drøftet i flere fora:

- Arbeidsgruppe
- Pårørendeseminar i juni 2022
- Diskusjoner i ledergruppen, KPU og møter med barneansvarlige
- Involvering av brukerrådet
- Drøftinger med fagledere og Helse- og sosialfaglig råd
- Samarbeid med foretaks koordinatorene i Helse Vest og kompetansenettverket Barns Beste ved Sørlandet sykehus.

Forankring i organisasjonen

Pårørendestrategien er forankret i styret, og på alle ledernivå ved Jæren dps.

Pårørendekoordinator har et delebert ansvar for å sikre at pårørendestrategien blir fulgt opp på alle nivå i organisasjonen.

Sammenheng med andre planer

- Helse 2035
- Oppdragsdokument - Helse Vest
- Pårørendeveileder Helsedirektoratet (2017)
- Strategiplan for Jæren dps 2026 - 2029
- Overordnet dokument for pårørendearbeid (voksne og barn)
- Enhetenes prosedyrer for pårørendesamarbeid (voksne og barn)
- Kompetanseplan for JDPS
- Mandat for brukerråd
- Jæren DPS sine etiske retningslinjer

Brukermedvirkning

Pårørendestrategien er utviklet gjennom bred medvirkning. JDPS har hatt en egen arbeidsgruppe med representanter fra ulike fagmiljøer, og brukerrådet har vært aktivt involvert. Deres innspill har sikret at strategien reflekterer pårørendes perspektiver, behov og erfaringer.

Ansvar og oppfølging av strategien

Strategiplanen er et styringsdokument for ledergruppen og enhetene ved Jæren dps. Pårørendekoordinator har ansvar for revisjon av pårørendestrategien og rapportering til ledermøtet, mens enhetslederne følger opp strategien i sine enheter med støtte fra koordinator. Strategien revideres hvert tredje år, i sammenheng med revisjon av Strategiplan for Jæren DPS, samt ved lovendringer og nye anbefalinger fra myndigheter. Tilhørende prosedyrer oppdateres hvert andre år. Ledermøtet, brukerrådet og enhetene gjennomgår strategien årlig for å sikre forankring og kontinuitet i arbeidet.

Jæren DPS` s plikter

Jæren DPS plikter å ivareta pårørendemedvirkning på flere nivåer.

- Pårørendemedvirkning på systemnivå og tjenestenivå
- Pårørendemedvirkning på individnivå

Lovgrunnlaget er nærmere beskrevet i Pårørendeveilederen - Veilederens kapittel 1.

System- /tjenestenivå

- Jæren DPS skal ha systemer og rutiner som sikrer medvirkning og samarbeid med pårørende.
- Organisasjonen skal sikre systematisk innhenting av pårørendes erfaringer og synspunkter på ulike nivå, og aktivt integrere disse i kontinuerlig kvalitets- og forbedringsarbeid.
- Det skal være et Brukerråd med representasjon fra både pasienter og pårørende. Brukerrådet skal involveres i tjenesteutvikling og

forbedringsprosesser, og brukerrepresentanter skal delta i relevante arbeidsgrupper.

- Jæren DPS skal ha dedikerte roller som pårørendekoordinator og foretaksadministrator - Barn som pårørende. Disse funksjonene skal rapportere til direktør og bidra til å sikre ledelsens organisering, oppfølging og videreutvikling av pårørendearbeidet.

Individnivå

Jæren DPS skal systematisk invitere til samarbeid med pårørende gjennom informasjon og dialog. Pårørende skal anerkjennes som en verdifull samarbeidspart, innenfor rammene av pasientens ønsker og samtykke. JDPS skal identifisere pårørende med særlig tyngende omsorgsoppgaver og tilby veiledning og opplæring. Ved behov for ytterlige tiltak informeres det om tilbud i kommunen.

Jæren DPS skal ha tydelige rutiner for kartlegging av pårørende, samarbeid og dokumentasjon av pårørendesamarbeid i tråd med gjeldende regelverk. Relevant og hensiktsmessig informasjon om pårørende skal inkluderes i korrespondanse mellom kommuner og helseforetak, herunder epikriser og eventuelt individuell plan.

Målområder 2026 – 2029

Målområdene for perioden 2026–2029 er valgt for å styrke kvaliteten i pårørendearbeidet ved Jæren DPS.

1. Kompetanse

Pårørendefokus skal være en integrert del av opplærings- og kvalitetsarbeidet ved Jæren DPS. Alle ansatte skal ha nødvendig kompetanse og ferdigheter i arbeid med pårørende, inkludert kunnskap om pårørendes rettigheter og helsepersonells plikter. Pårørendekoordinator skal sikre at dette inngår i den årlige kompetanseplanen og i internundervisningens årshjul.

2. Samarbeid

Godt samarbeid er avgjørende for riktig ressursbruk, gode tjenester, en bærekraftig arbeidshverdag og ikke minst pasientsikkerhet. JDPS samarbeider internt, eksternt og med pasienter og deres pårørende. I perioden vil Jæren

DPS styrke samarbeidet med kommunene, relevante organisasjoner og nettverk som arbeider med pårørende for å sikre helhetlig ivaretagelse av pårørendes behov.

3. Informasjon

Jæren DPS skal sørge for at både ansatte og pårørende har god oversikt over tilgjengelige tilbud. Informasjonen skal være synlig, lett tilgjengelig og formidles på en måte som sikrer at pårørende får nødvendig støtte.